

Mobiel

Voor het **Centraal Bureau voor de Statistiek** analyseert Bouwman de verspreiding en het gebruik van mobiele telefoons in Nederland. Hij stelt dat in 2008 vrijwel alle Nederlanders een mobiele telefoon bezitten en dat vijftien procent van de Nederlanders twee of meer mobiele toestellen bezit. Van alle respondenten in zijn onderzoek geeft 72 procent aan de mobiele telefoon vooral privé te gebruiken. Mannen gebruiken de verschillende mobiele diensten, zoals internet en e-mail, meestal meer dan vrouwen, behalve het sms'en, dat ongeveer 82 procent van de vrouwen doet, tegenover ongeveer 75 procent van de mannen. De auteur stelt dat Nederland in het mobiele telefoongebruik nog achterloopt bij Finland, waar van alle mobiele diensten meer gebruik wordt gemaakt.

Bouwman, H. (2008) Het gebruik van mobiele diensten. In: CBS. *De digitale economie*. 189-195. Den Haag: CBS.

Multinational

Namini en Pennings van het **Tinbergen Instituut** gebruiken een model om de relatie tussen horizontale en verticale multinational-activiteit en binnen- en buitenlandse investeringen te schatten. Bij horizontale multinational-activiteiten onderneemt een multinational in verschillende landen dezelfde activiteiten. Bij verticale activiteiten geldt dat de multinational aanleverings- of klantenrelaties exclusief in het buitenland heeft. Horizontale multinational-activiteit heeft een positief effect op de binnen- en buitenlandse investeringen, terwijl de verticale variant zowel een positief als een negatief effect op de investeringen kan hebben. Het negatieve effect is sterker naarmate het verschil in technologische kennis tussen het binnen- en buitenland groter is.

Namini, J. en E. Pennings (2009) *Horizontal multinational firms, vertical multinational firms and domestic investment*. Tinbergen Instituut discussieartikel nr 09-004/2. Rotterdam: Tinbergen Instituut.

Biologisch

Voor het **LEI** doen Van Wijk-Jansen en Tacken een consumentenonderzoek onder 24 gebruikers van biologisch vlees. De onderzoekers zijn met name geïnteresseerd in de mate waarin gemak een rol speelt bij de aankoop van biologisch voedsel. Alle consumenten blijken hun voedsel in de supermarkt aan te schaffen en kiezen vooral voor biologische producten omdat zij deze ervaren als lekkerder en beter voor de gezondheid. De meerderheid van de consumenten stelt dat gemak en biologisch goed met elkaar te combineren zijn, waarbij zij gemak definiëren als de tijd die besteed wordt aan het inkopen en bereiden van het vleesproduct. De respondenten geven aan dat wanneer zij niet-biologisch consumeren, zij dit vooral doen vanwege de hoge prijs van biologisch vlees.

Wijk-Jansen, E. van en G. Tacken (2009) *Biologisch en gemak. Een combinatie voor de toekomst?* LEI-rapport nr 2008-028. Den Haag: LEI.

Toezicht

Hertig *et al.* van het **Tilburg Law and Economics Centre** stellen dat het toezicht op de banken in Europa gefaald heeft. De auteurs onderzoeken daarom de mogelijkheid dat individuele lidstaten van de eurozone hun toezicht op de financiële markten vrijwillig overdragen aan de ECB. De auteurs stellen hierbij dat gecentraliseerd toezicht meer rekening kan houden met grensoverschrijdende effecten. Vooral landen waar veel banken met buitenlandse eigenaren zijn, zullen voor deze constructie kiezen, omdat zij zo beschermd worden tegen de mogelijke nationale belangen van banken die onder buitenslands toezicht staan. Ook kan gecentraliseerd toezicht voor kleinere lidstaten een reductie in de toezichtkosten betekenen. Door de keuze vrijwillig te maken stellen de auteurs daarnaast dat de politieke haalbaarheid groter is.

Hertig, G., R. Lee en J. McCahery (2009) *Empowering the ECB to supervise banks: a choice based approach*. TILEC discussieartikel nr 2009-001. Tilburg: TILEC.

Gezondheid

Voor het **Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu** analyseren Van Gils *et al.* op basis van een literatuuronderzoek welke preventiemaatregelen in de gezondheidszorg wel, en welke niet kosteneffectief zijn. Zij constateren dat de preventieve controle op verwijdingen van delen van de aorta en op baarmoederskanker kosteneffectief zijn. De auteurs stellen dat controle op verwijdingen de kans op deze aandoening met vijftig procent verkleint, maar stellen dat een dergelijk getal voor baarmoederskanker niet gegeven kan worden. Omdat de resultaten op verwijdingen gebaseerd zijn, terwijl in Nederland de controles op andere leeftijden worden gedaan dan in het buitenland, zijn de resultaten volgens de auteurs niet vergelijkbaar.

Gils, P. van, G. de Wit, A. Schuit en M. van den Berg (2008) *Kosteneffectiviteit van preventie*. RIVM briefrapport 270091008/2008. Den Haag: RIVM.

Vergrijzing

Winnubst en Van Leeuwen van het **EIM** onderzoeken welke invloed de vergrijzing zal hebben op de concurrentiepositie van het Nederlandse mkb. Omdat bij het mkb ten opzichte van het grootbedrijf relatief weinig werknemers van 45 jaar of ouder werken, heeft het mkb volgens de auteurs een relatief goede uitgangspositie. Toch moet het mkb zich voorbereiden op de toekomst, omdat het arbeidsaanbod zal dalen. De auteurs stellen dat de middelgrote en kleine ondernemers zich hier nog niet voldoende van bewust zijn en de brancheorganisaties de individuele bedrijven hierover beter moeten informeren.

Winnubst, M. en M. van Leeuwen (2009) *Toekomst concurrentiepositie MKB*. Zoetermeer: EIM.

SINDS 1916

LIFO

Abbring en Campbell constateren voor het **National Bureau of Economic Research** dat naarmate een bedrijf langer bestaat, dit een kleinere kans heeft om failliet te gaan. Om deze dynamiek van *last-in first-out* te beschrijven gebruiken de auteurs een model waarbij de langstzittende marktpartij het eerst mag bepalen hoeveel zij produceert, voordat de jongere bedrijven dit kunnen bepalen. Wanneer in hun model de marktvraag boven een bepaalde drempel stijgt, ontstaat er ruimte voor een nieuw bedrijf in de markt. Wanneer daarna een negatieve vraagschok optreedt, kunnen de jongste bedrijven pas als laatste hun beslissing nemen, en zijn zij de eerste die de markt moeten verlaten.

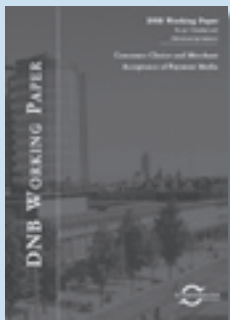
Abbring, J. en J. Campbell (2009) *Last-in first-out oligopoly dynamics*. NBER werkdokument nr 14674. Cambridge, Mass.: NBER.

Bankcrisis

Reinhart en Rogoff stellen voor het **Centre for Economic Policy Research** dat financiële crises vergaande gevolgen hebben voor de financiële positie van overheden van zowel ontwikkelde als zich ontwikkelende landen. Drie jaar na een crisis stijgt de overheidsschuld met gemiddeld 86 procent, een verhoging die volgens de auteurs veel groter is dan alleen de kosten van het oplossen van de financiële crisis. Daarnaast constateren Reinhart en Rogoff dat crises zowel in opkomende als in ontwikkelde economieën vaak voorafgegaan worden door zeepbellen op activamarkten en dat huizenprijzen zich na een crisis op dezelfde manier bewegen: na een financiële crisis zitten de huizenprijzen gemiddeld vier jaar in een dal.

Reinhart, C. en K. Rogoff (2009) *Banking crises: an equal opportunity menace*. CEPR discussieartikel nr 7131. Londen: CEPR.

Betaalmiddel

Bolt en Chakravorti van **De Nederlandsche Bank** onderzoeken op welke manier bedrijven en banken de keuze van consumenten voor het gebruik van een bepaald betaalsysteem kunnen beïnvloeden. Welk systeem hun voorkeur heeft, ligt aan de mate waarin een betaalsysteem de winstmogelijkheden van bedrijven verhoogt, de mate waarin het kan beschermen tegen diefstal en het tijdspad van betalingen. De auteurs geven daarnaast aan dat wanneer bedrijven verschillende prijzen kunnen rekenen voor verschillende betaalinstrumenten, zij risicovolle consumenten kunnen weren, bijvoorbeeld door hogere prijzen te rekenen wanneer een creditcard gebruikt wordt. Wanneer bedrijven dit kunnen doen, verhogen zij hun winst, terwijl de winst van de bank maximaal is wanneer het bedrijf geen verschillende prijzen voor de verschillende betaalinstrumenten mag rekenen.

Bolt, W. en S. Chakravorti (2008) *Consumer choice and merchant acceptance of payment media*. DNB werkdokument nr 197. Amsterdam: DNB.

Migratie

Of de migratie van een individu afhangt van zijn mate van risicoaversiteit, onderzoeken Jaeger *et al.* van het **Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt**. Hiervoor gebruiken zij data uit Duitsland, waar ongeveer 1,1 procent van de populatie per jaar tussen regio's migreert. De auteurs constateren dat mensen die meer bereid zijn om risico te nemen, eerder zullen migreren. Dit resultaat is robuust wanneer de auteurs corrigeren voor onder andere leeftijd, opleidingsniveau en geslacht. Volgens hen heeft iemand die aangeeft meer risico te nemen, een 22 tot 55 procent hogere kans om te migreren dan iemand die aangeeft weinig risico te nemen.

Jaeger, D., T. Dohmen, A. Falk, D. Huffman, U. Sunde en H. Bonin (2008) *Direct evidence on risk attitudes and migration*. ROA research memorandum RM-2008/11. Maastricht: ROA.

Schoolverlaters

In 2007 kregen scholen in veertien regio's drieduizend euro voor elke schoolverlater die zij minder hadden dan in 2006. Of deze prikkel geholpen heeft om het aantal schoolverlaters te verminderen, onderzoeken Van der Steeg *et al.* van het **Centraal Planbureau**. Zij constateren in de regio's waar de prikkel gegeven werd een daling van het aantal schoolverlaters van drie procent optrad, terwijl de daling in de overige regio's even groot was. Daarnaast was het aantal terugkerende schoolverlaters in de regio's die de financiële prikkel ontvingen niet groter dan in de regio's zonder de prikkel.

Steeg, M. van der, R. van Elk en D. Webbink (2008) *Did the 2006 covenants reduce school dropout in the Netherlands?* CPB document 177. Den Haag: CPB.

Massaontslag

Scheele *et al.* van de **Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid** vragen zich af wat de gevolgen van een massaontslag zijn voor de ontslagen werknemers. In 2001–2002 verloren in totaal 27.900 mensen bij 380 bedrijven hun baan bij massaontslagen. Van deze groep had twee derde na een half jaar weer werk en na drie jaar was dit percentage 68,4 procent. Bijna de helft van de ontslagen werknemers gaat er in inkomen niet op achteruit na het vinden van een nieuwe baan. De auteurs stellen dat de jongeren zelfs een iets betere loonontwikkeling doormaken na een massaontslag. De eerste drie maanden na een massaontslag is het gedrag van de werknemer indicatief voor het verdere verloop van de werkloosheid. Degenen die na drie maanden een uitzendbaan hadden, vonden later veel vaker een vaste baan dan degenen die na drie maanden een uitkering hadden.

Scheele, D., R. van Gaalen en J. van Rooijen (2009) *Werk en inkomsten na massaontslag*. WRR verkenning nr 20. Amsterdam: Amsterdam University Press.